

Slzení - příčiny, diagnostika, léčba

Červenka Stanislav ^{1,2/}
Komínek Pavel ^{2/}

1/ oční ordinace Otrokovice

2/ ORL klinika FN Ostrava

System

teorie systémů

Ludwig von Bertalanffy (1901 -1972)

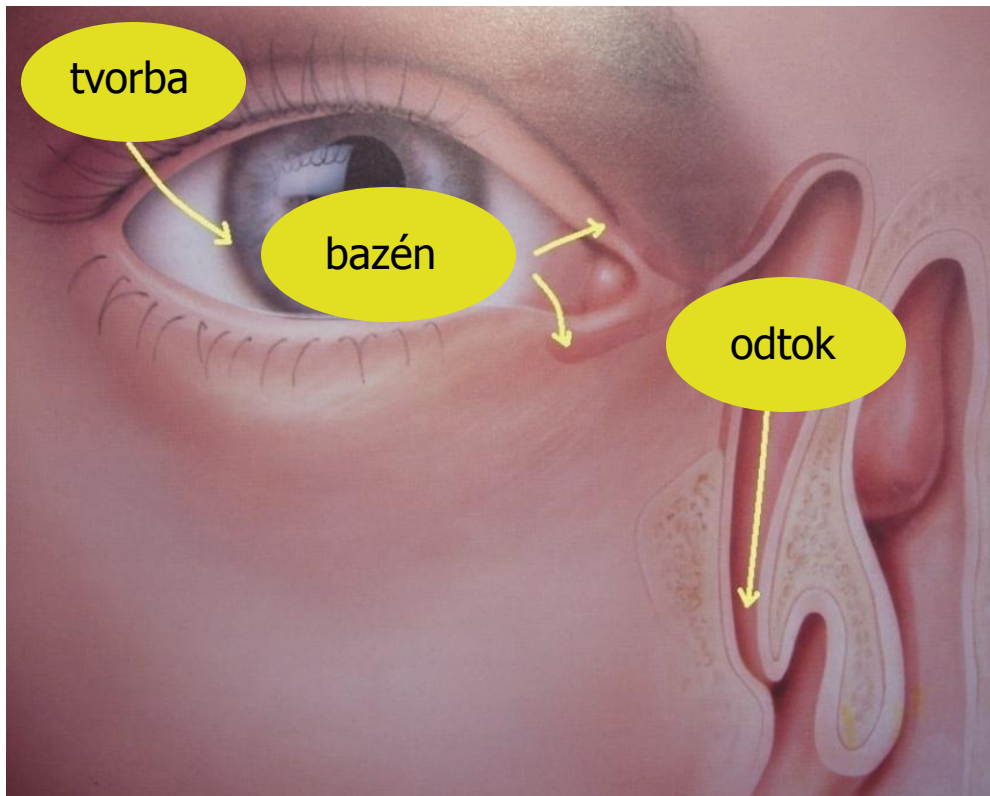
„ Systém je agregací podobných nebo alespoň vzájemně souvisejících jevů, věcí, procesů a souboru pravidel pro jejich fungování.“

System

z definice vyplývá:

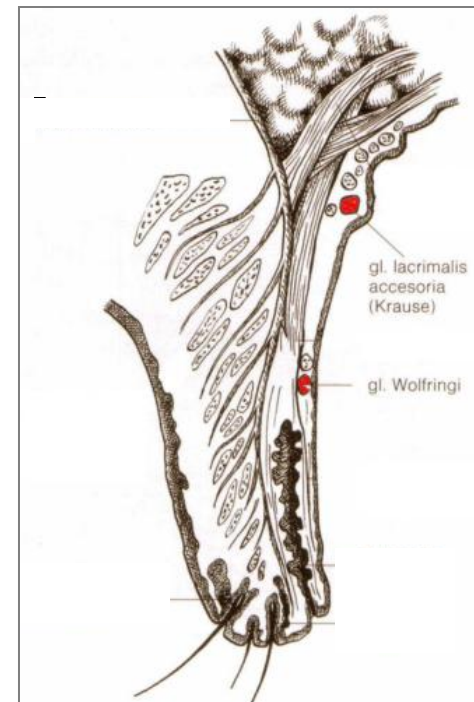
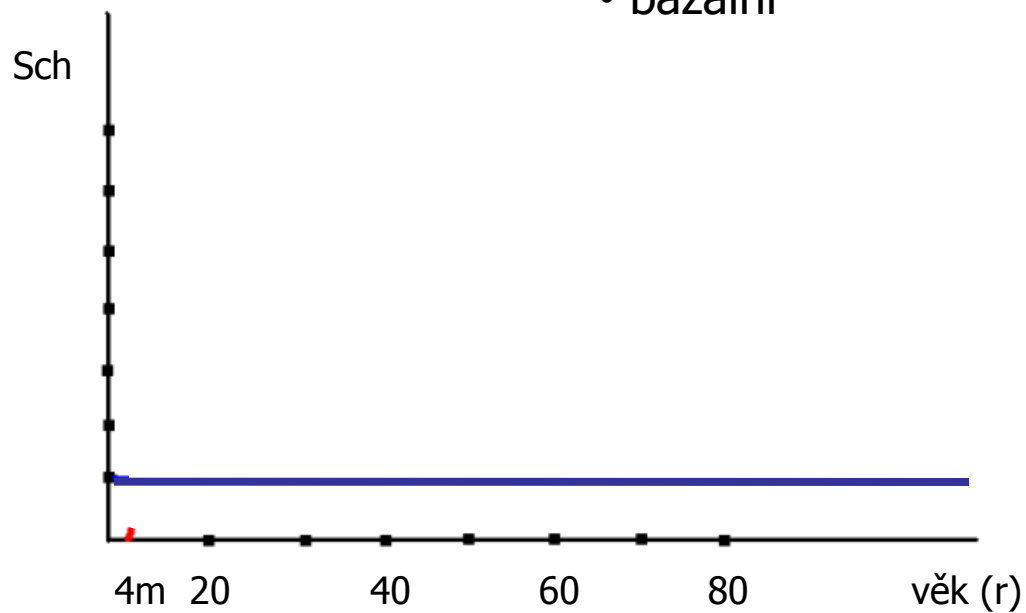
- každý systém se skládá z určité množiny prvků
- prvky jsou části, na které je možné a účelné systém dělit
- systém je možné členit na subsystémy
- každý systém je součástí supersystému, jehož je subsystémem
- systém vyjadřuje interaktivnost prvků
- systém může existovat samostatně

Slzný systém

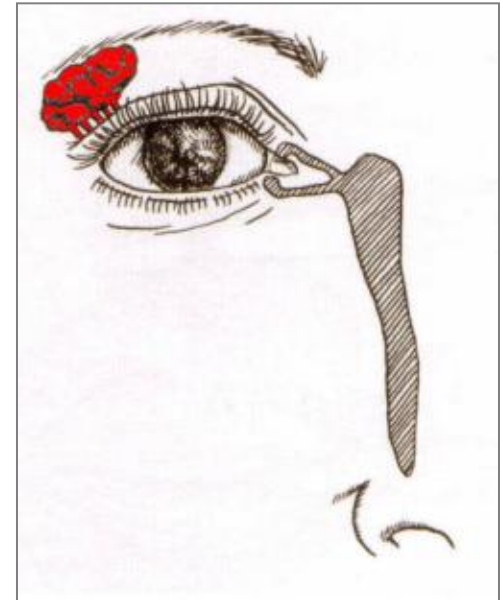
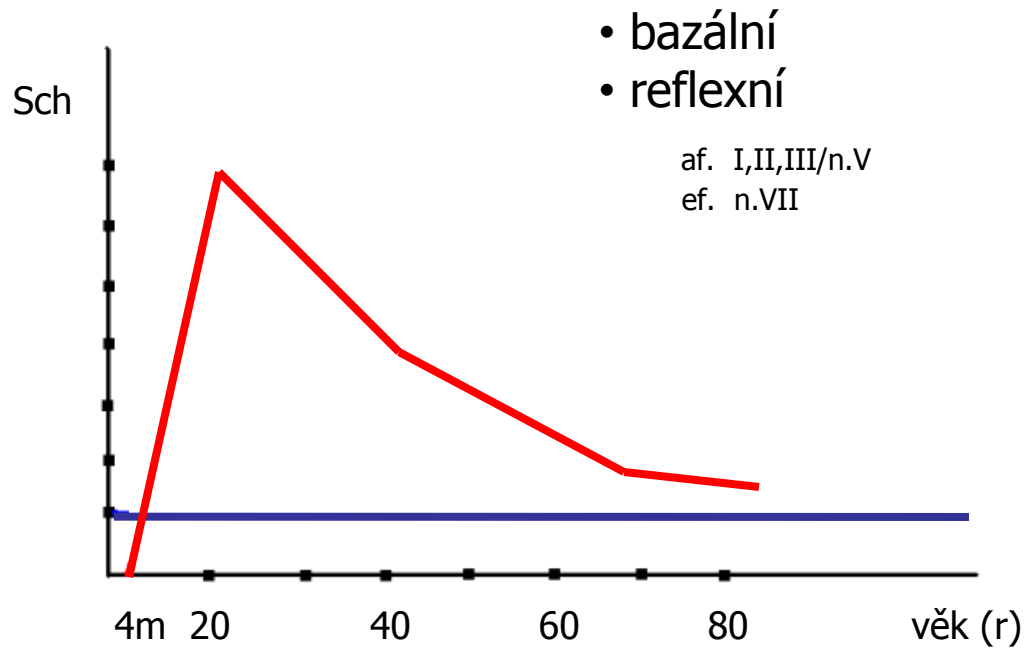

Tvorba slz

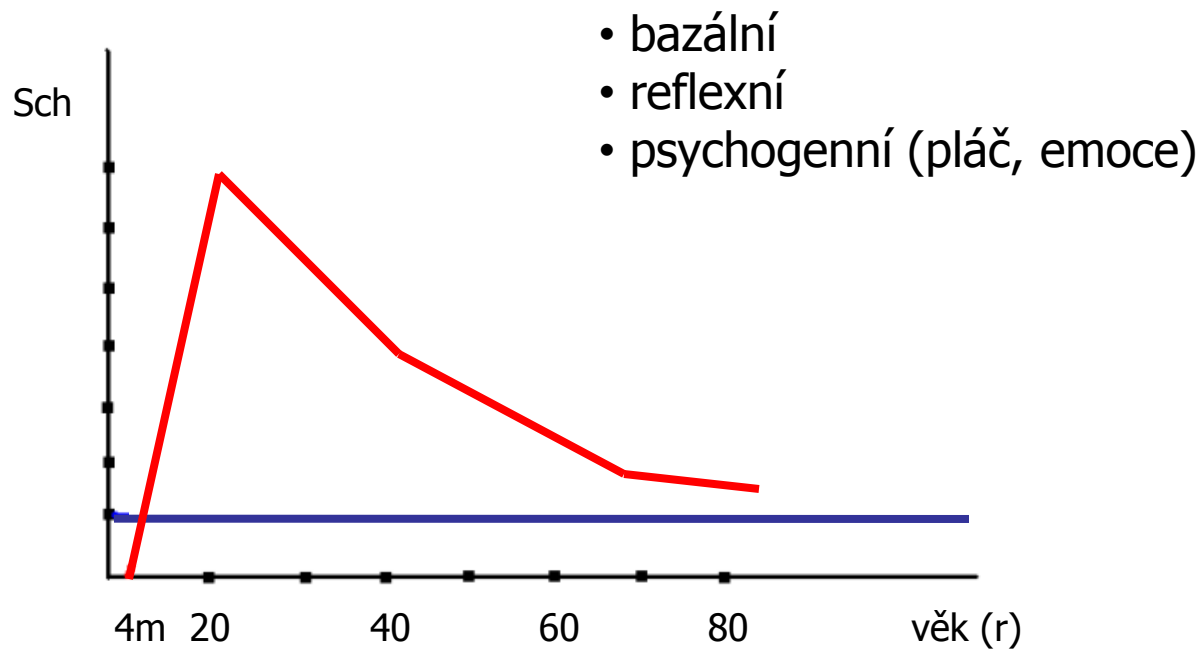
- bazální

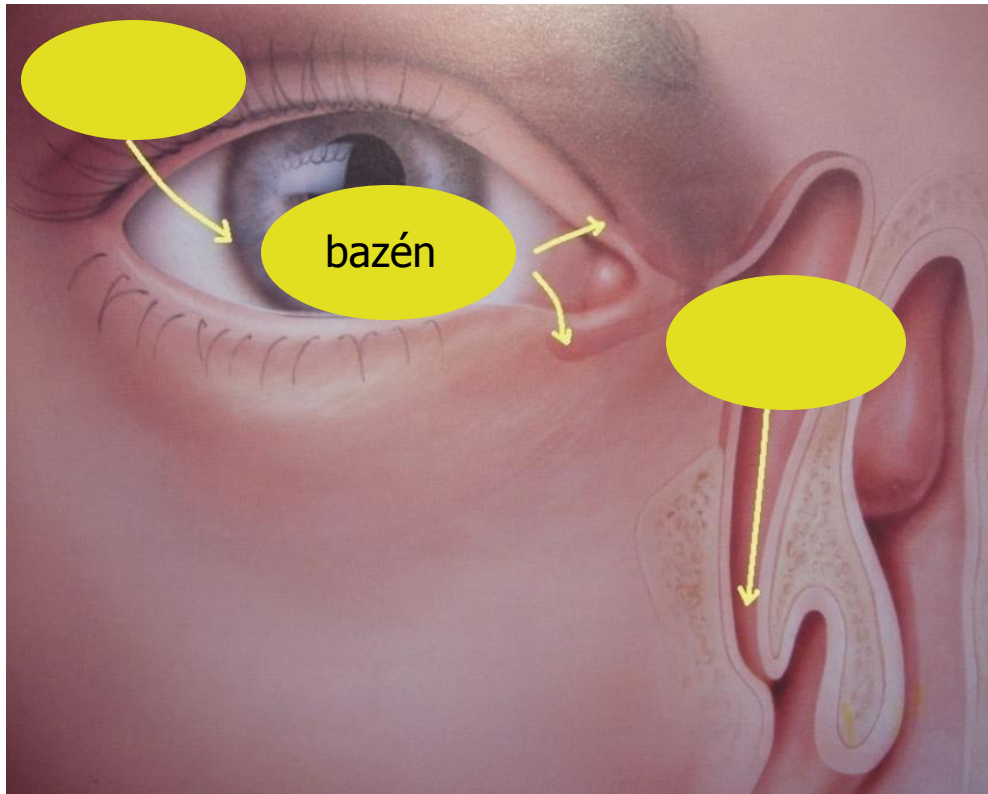
Tvorba slz

Tvorba slz

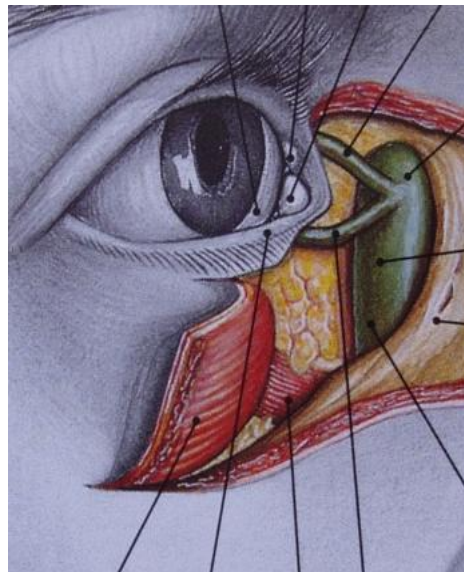
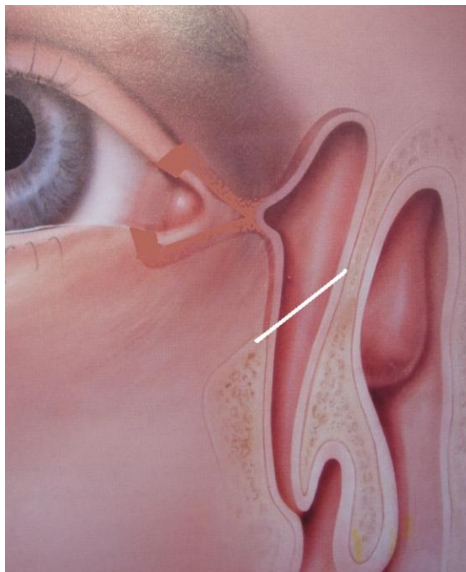
Slzný bazén

- proužek (meniscus)
1-2mm
- jezírko (laccus)
- prekorneální(okulární) film

Odtok slz

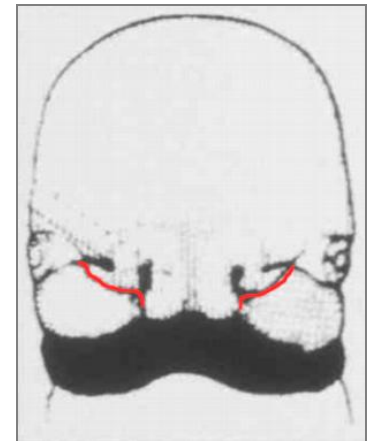
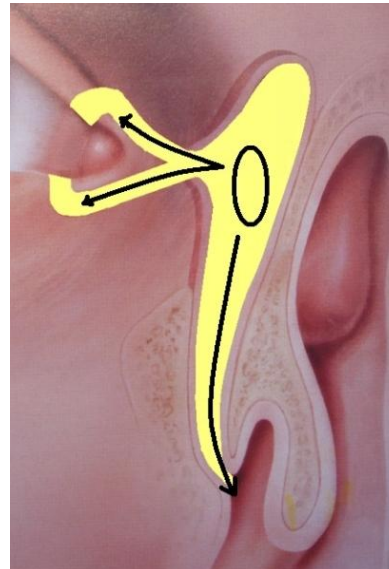
- sc - anatomie

Odtok slz

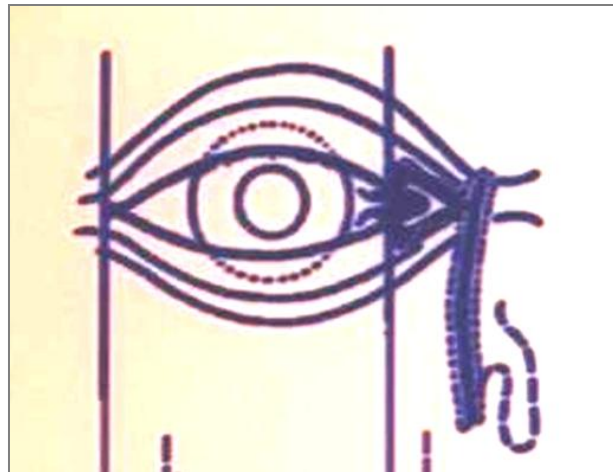
- sc - embryologie

- intrauterinně
6.t. ektoderm. pruhy do mezenchymu
16.t. luminizace
- po porodu
4.m. luminizováno 85%

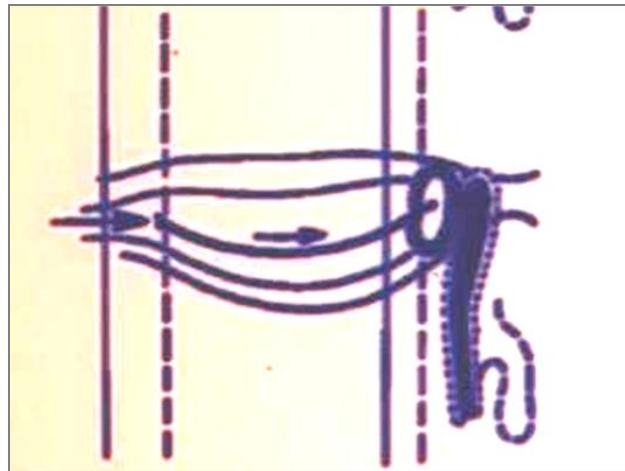
Odtok slz

- pumpy
 - palpebrální
 - ampulokanal.
 - sakální

Odtok slz

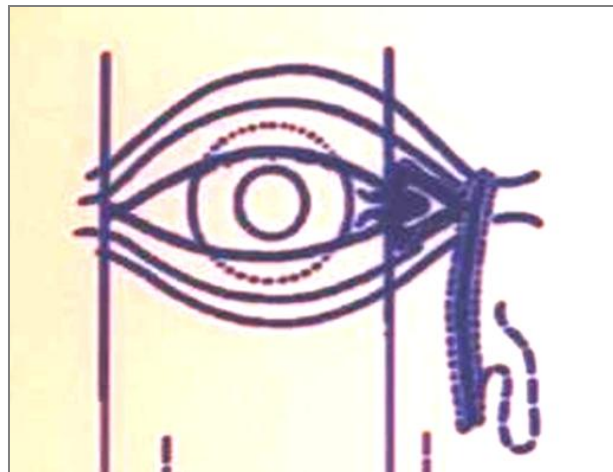
- pumpy
 - palpebrální
 - ampulokanal.
 - sakální

Odtok slz

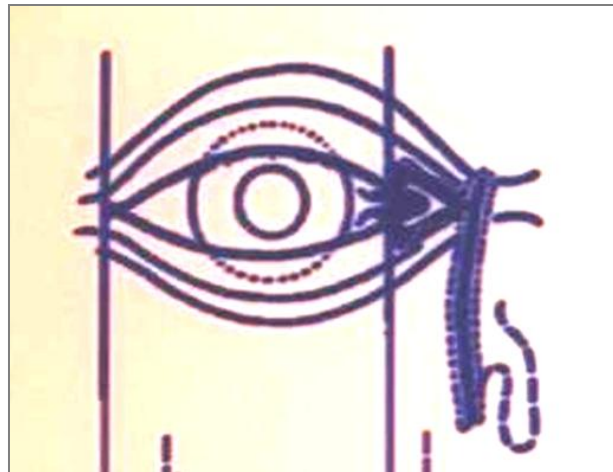
- pumpy
 - palpebrální
 - ampulokanal.
 - sakální

tlak. gradient 2-5 torr

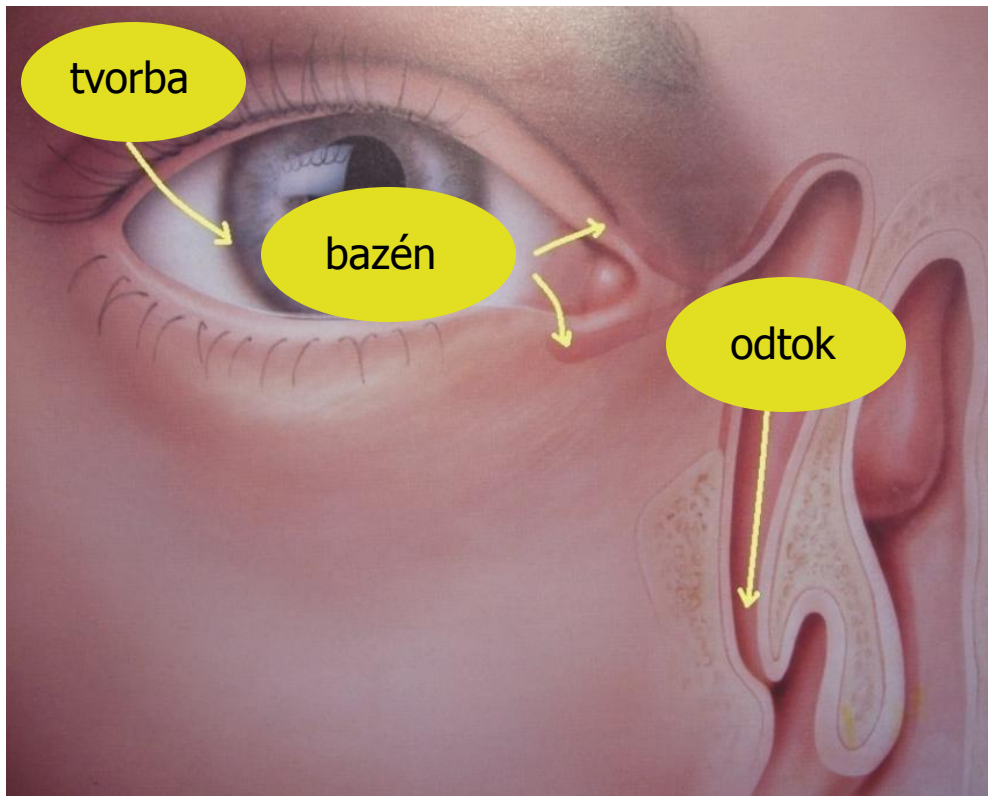

Odtok slz

- pumpy
 - palpebrální
 - ampulokanal.
 - sakální
- evaporace (10-25%)
- resorbce
- gravitace
- nos

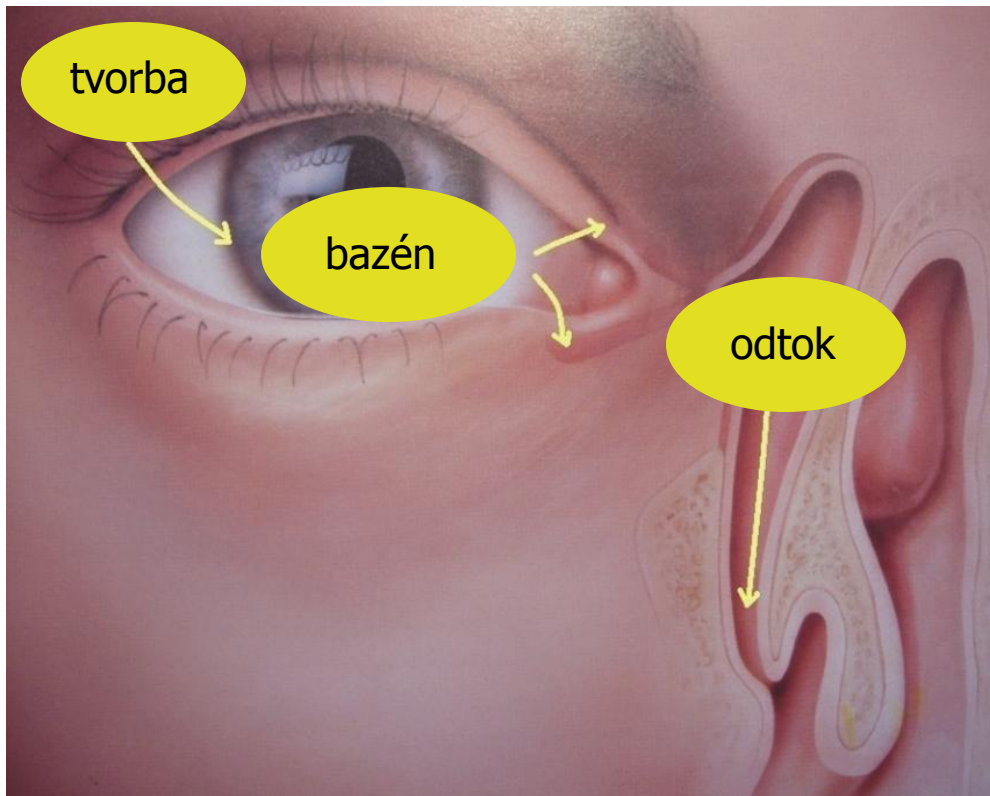

Slzný systém

rovnováha

Slzný systém

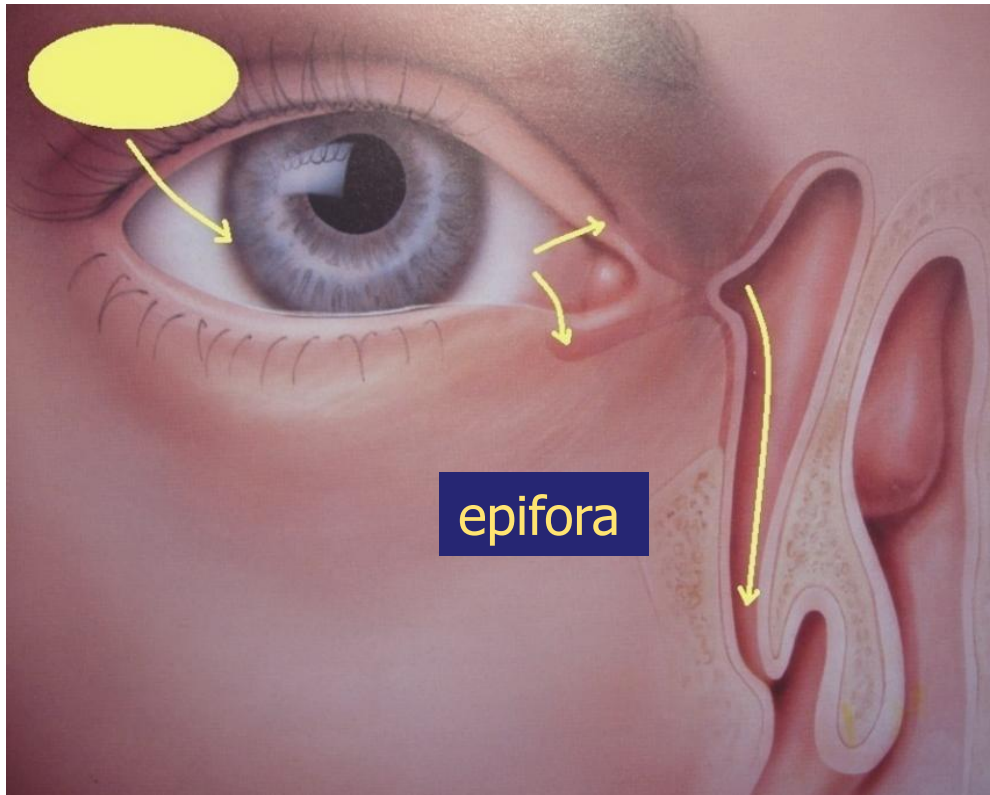

~~rovnováha~~

↓ slz (suché oko)

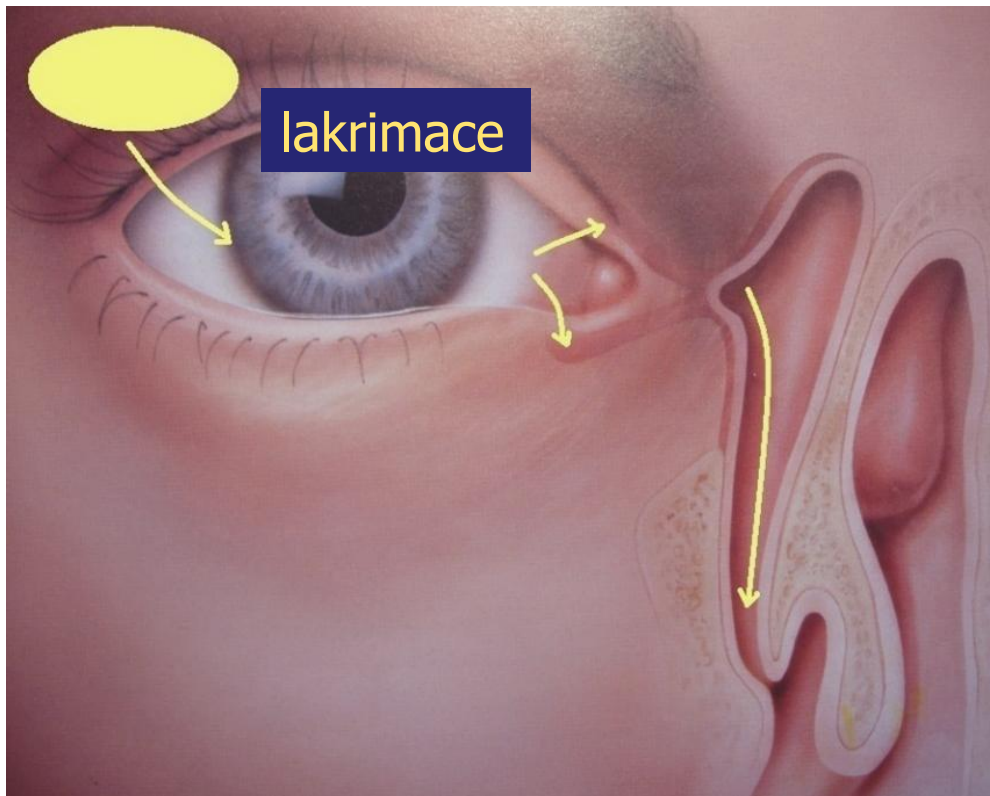
↑ slz - slzení

Slzení

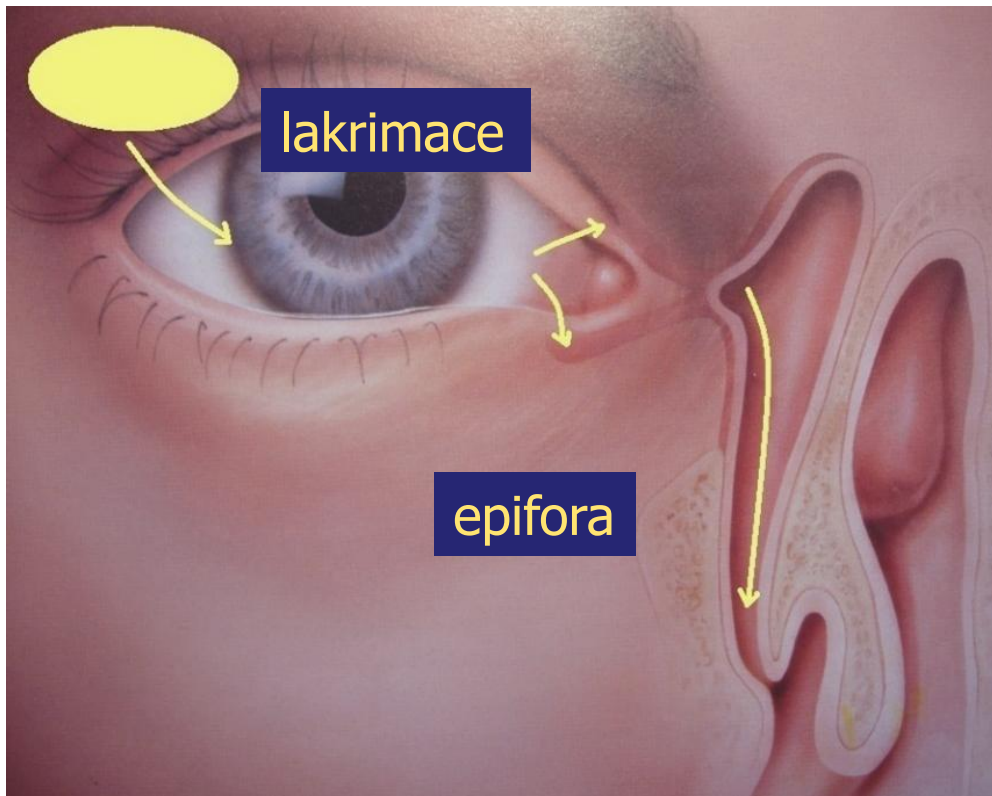
↓ odtok

Slzení

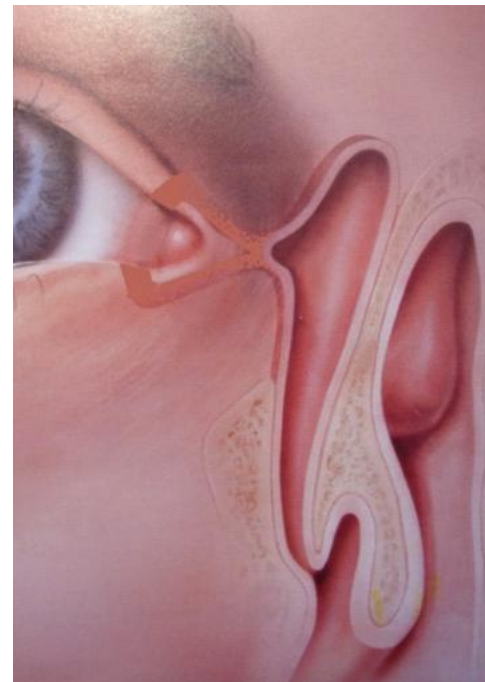
↑ tvorba

Slzení

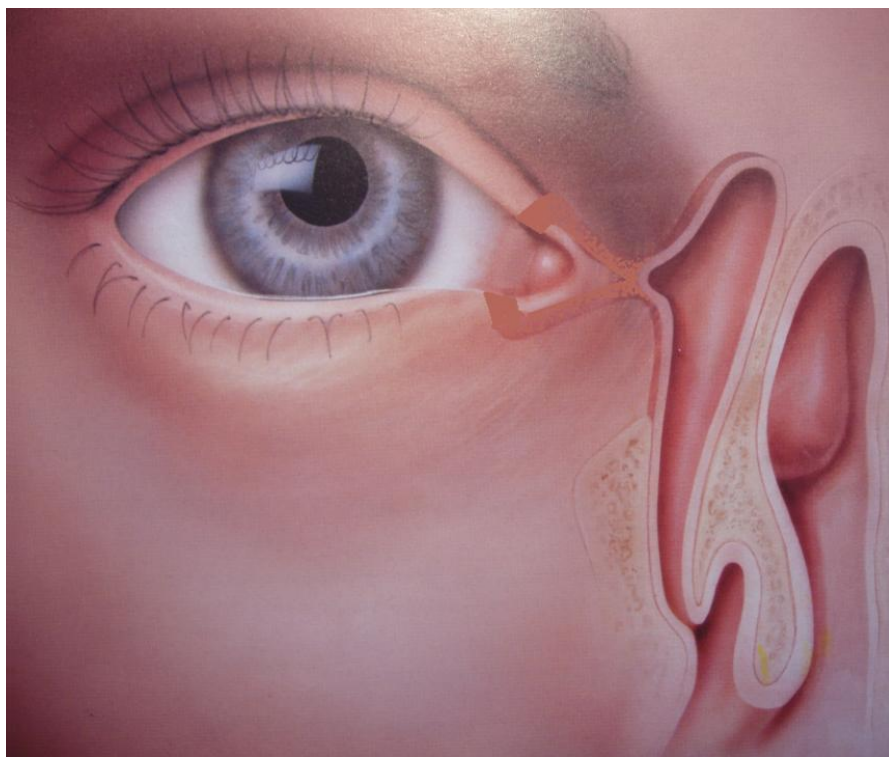

Diagnostika slzení

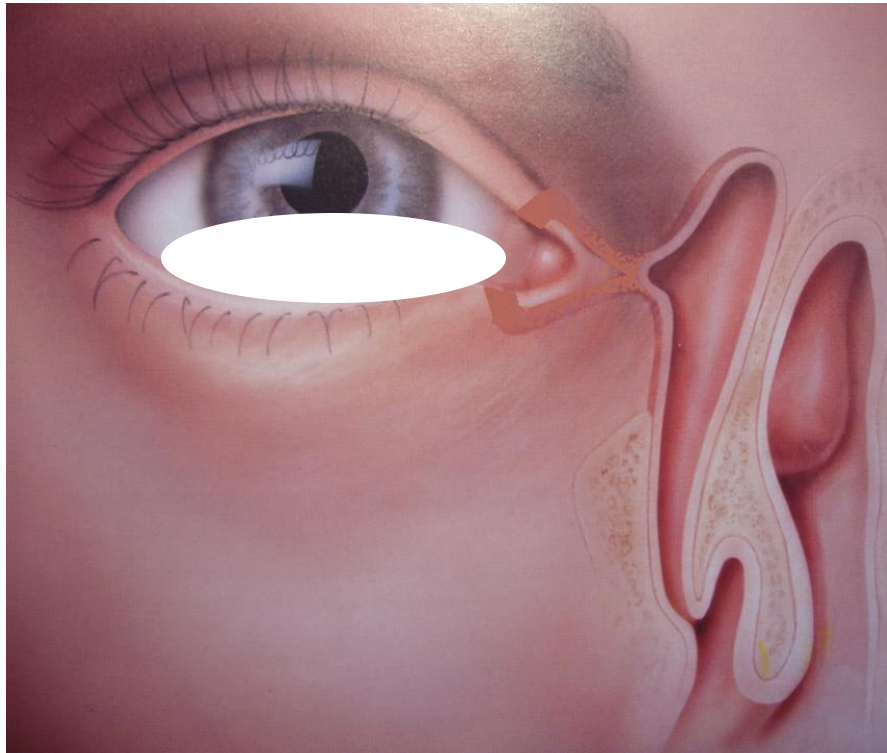
- epifora
 - funkční (odtokové) testy
 - anatomické testy
- lakrimace
 - příčina

Funkční testy

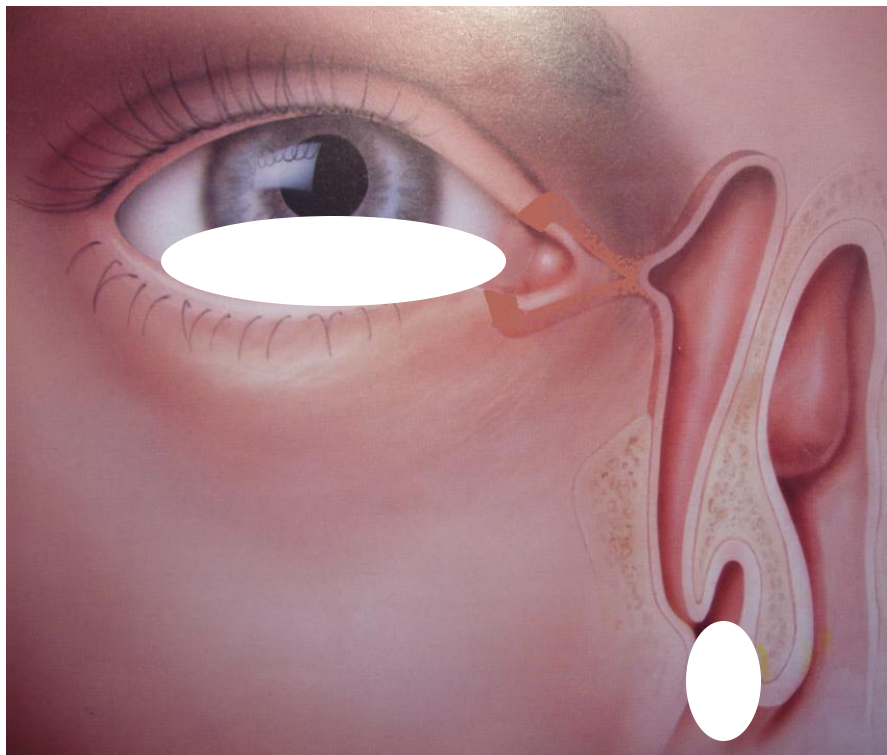
Funkční testy

chuť
(sladká, hořká...)

barvivo

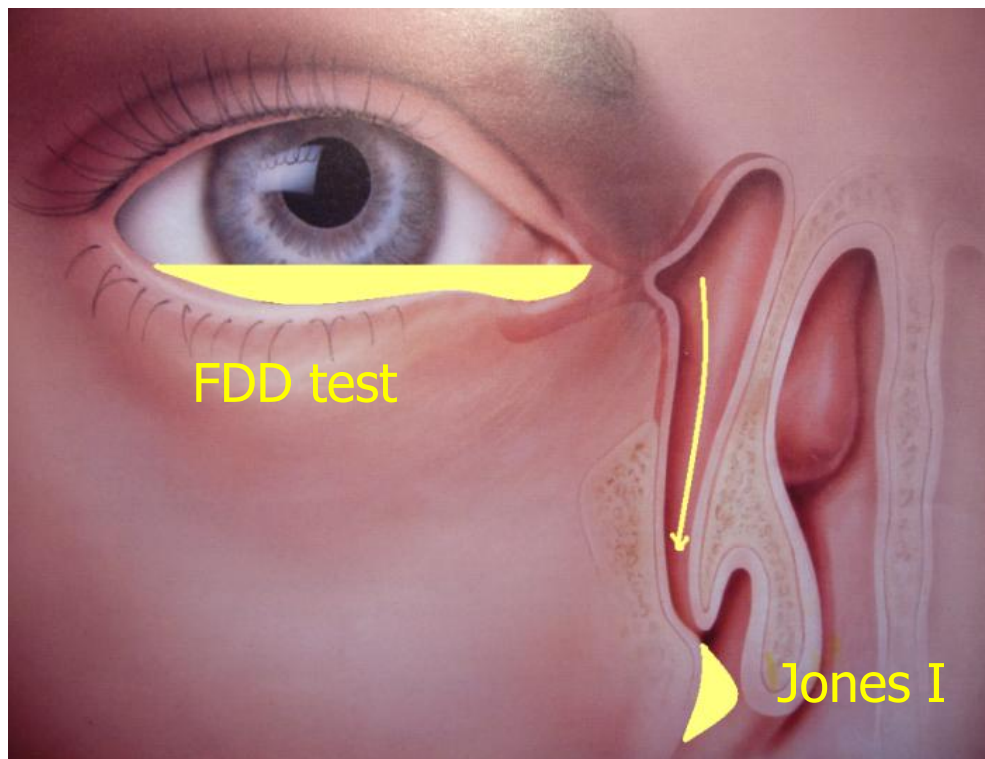
Funkční testy

chuť
(sladká, hořká...)

barvivo

Funkční testy

fluorescein

FDD test (Fluorescein Dye Disappearance)

Meyer D.R.1990

0

1

2

FDD test (Fluorescein Dye Disappearance)

scintigrafie

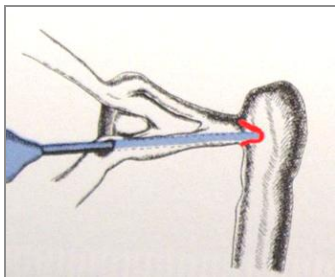
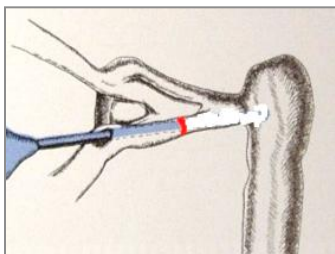
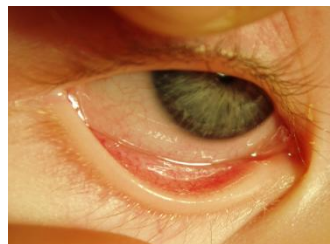
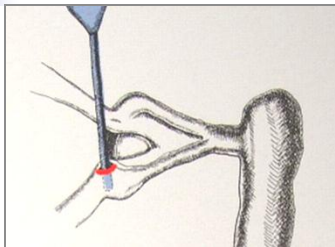
Anatomické testy

afekce

- lokalizace
 - pre, sak, post
 - nos
- kvalita
 - obstrukce, stenoza

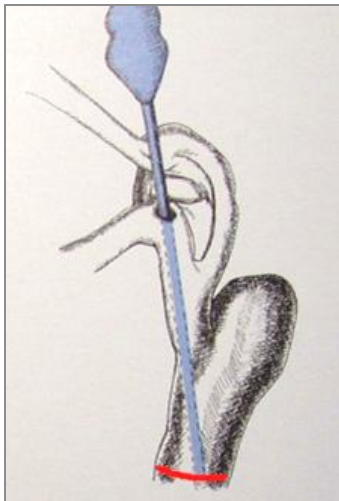
Dg. sondáž, průplach

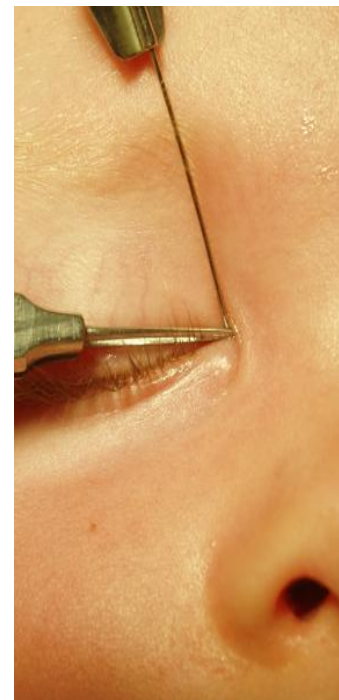
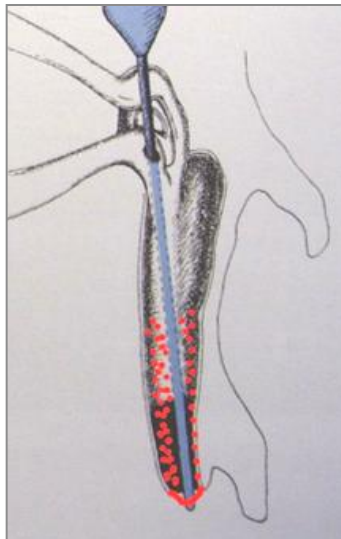
„soft stop“

Dg. sondáž, průplach

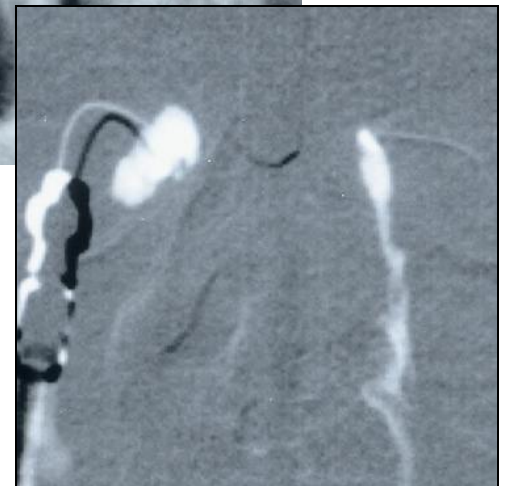
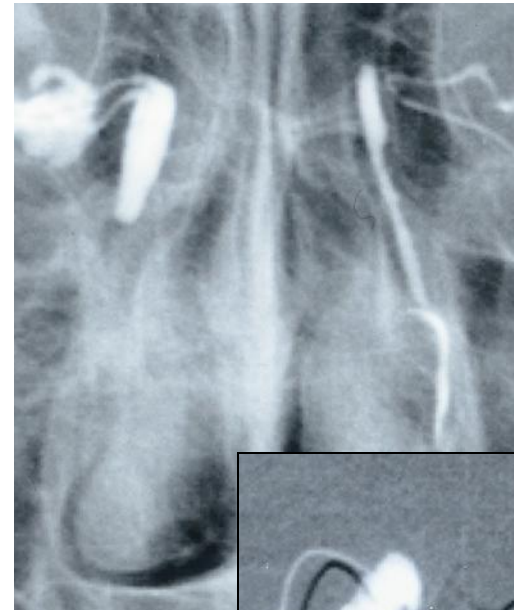
„dark line“ 12(15) mm

20(30) mm

DCRG

Slzení

- epifora ?
- lakrimace ?

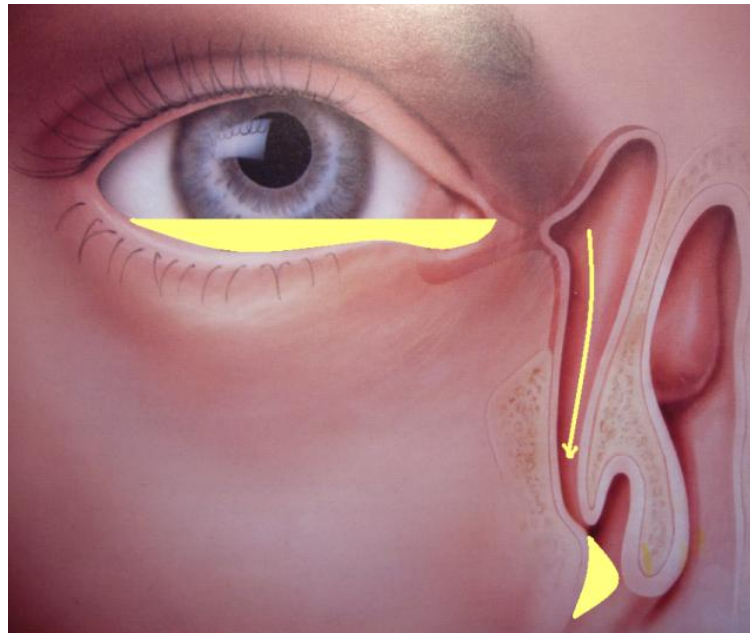
E1, E2, E3

Epifora

FDDT 1,2

- SC

Patologie sc

- presakální
- sakální
- postsakální

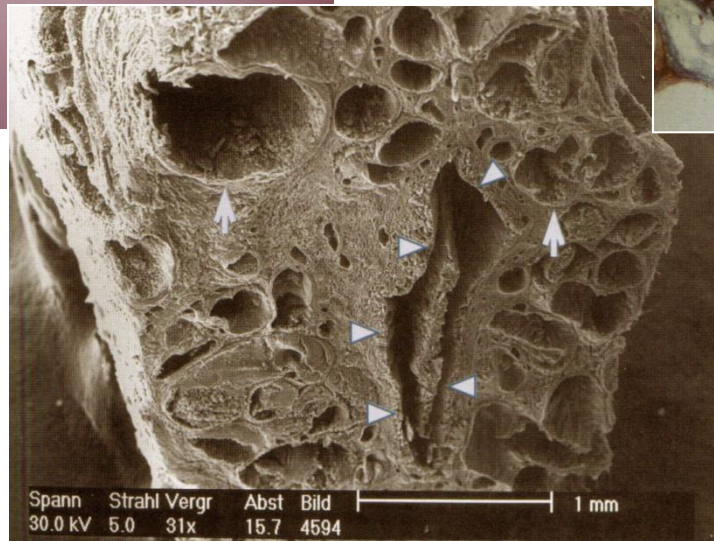

Patologie sc

- presakální
- sakální
- **postsakální**

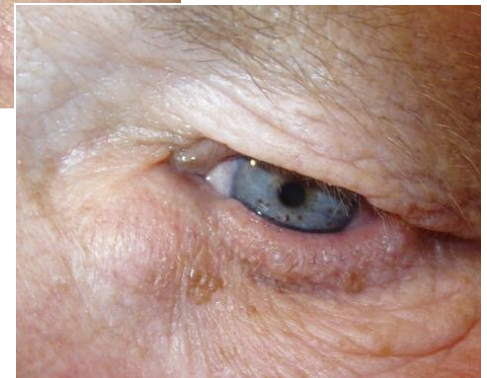
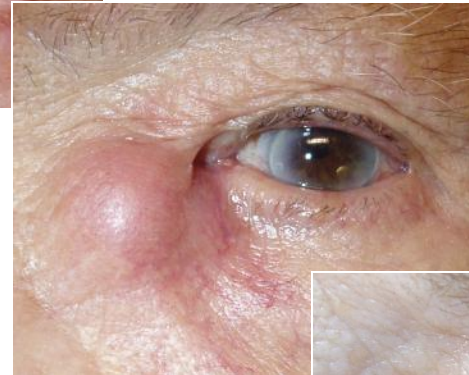
DNL - dospělí

ž>m

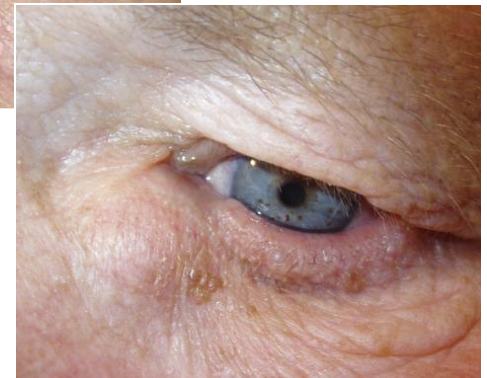
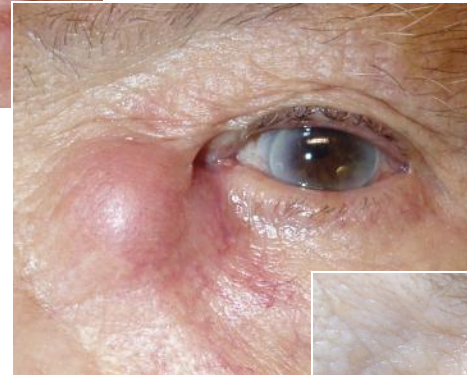
DNL - dospělí

- klinika
- léčba DCR

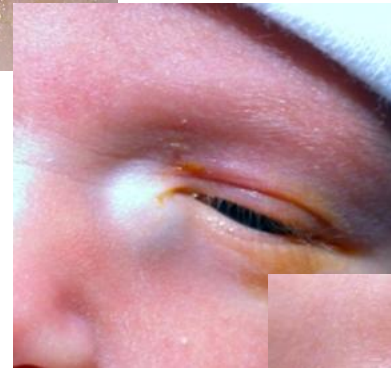
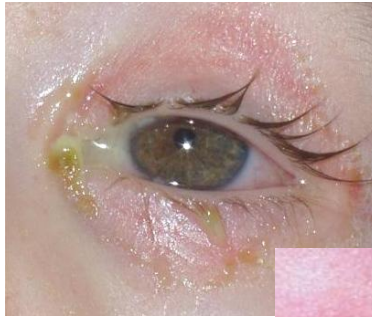
DNL - dospělí

- klinika
- léčba DCR

DNL - děti (VN slzovodu)

- klinika
- léčba

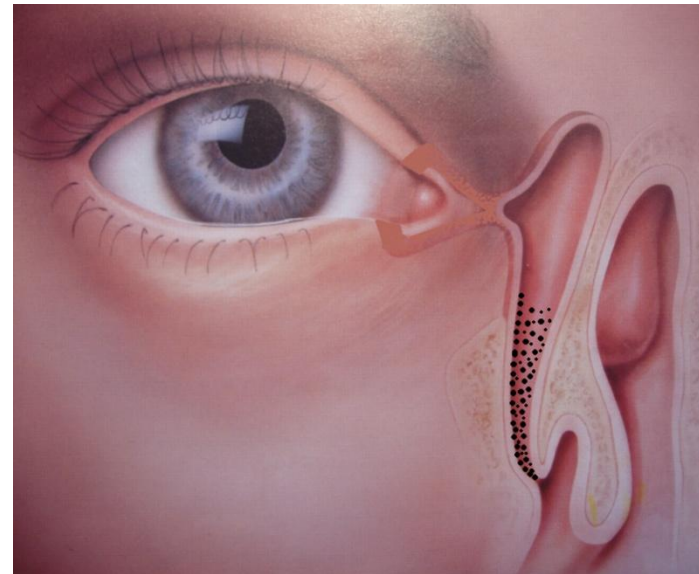

akutní S

VN slzovodu - léčba

- konzervativní + masáž
- průplach, sondáž
- intubace
- DCR

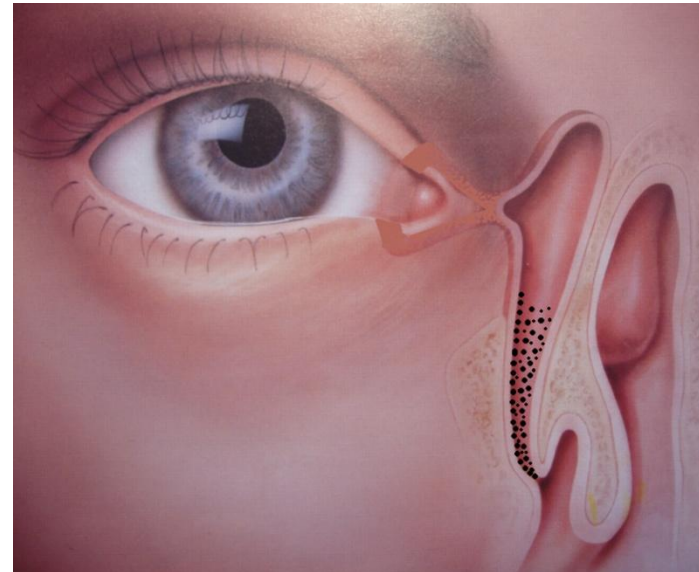
hydrostatická masáž

Crigler R.V. 1923

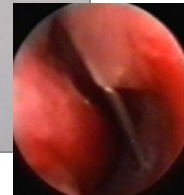
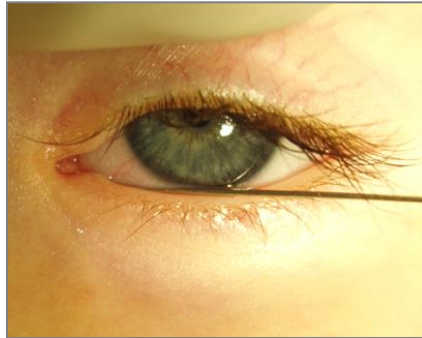
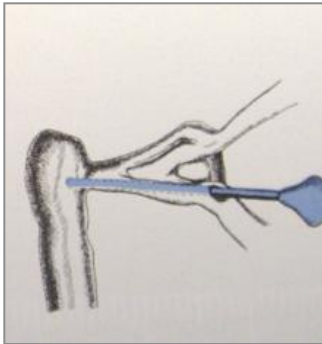
VN slzovodu

- konzervativní + masáž
- **ter. průplach, sondáž**
- intubace
- DCR

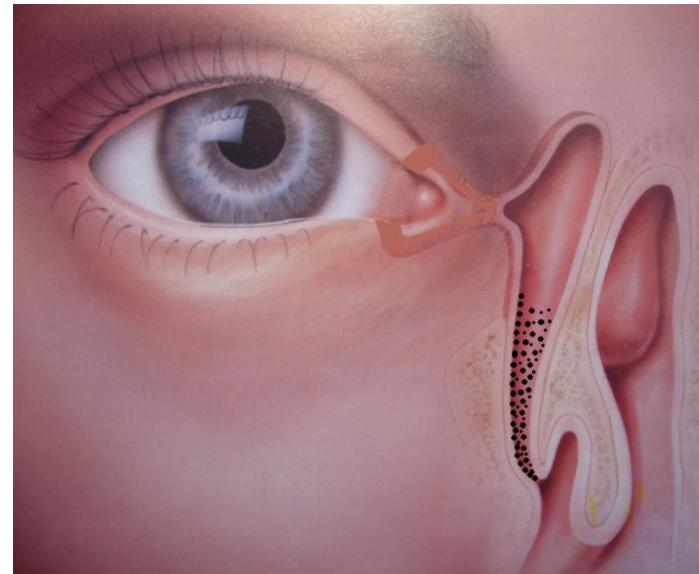
Ter. sondáž

volně! (via falsa, false route)
kost, krev!

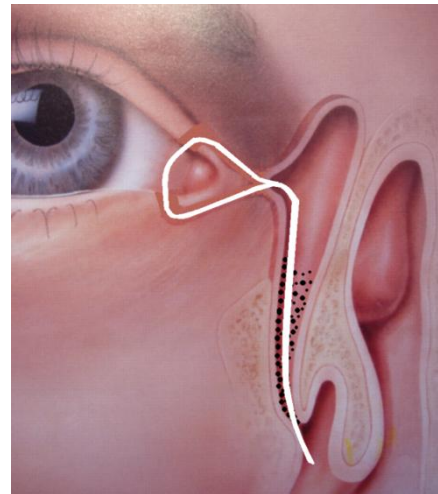
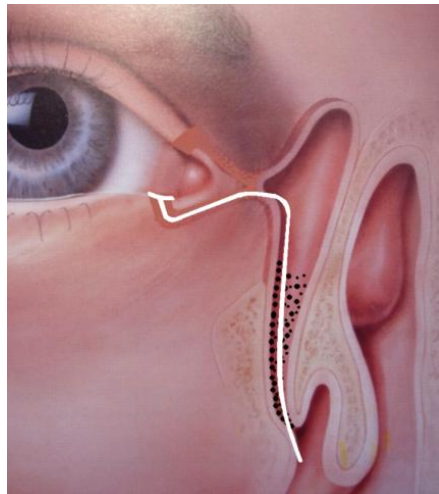
VN slzovodu

- konzervativní + masáž
- průplach, sondáž
- **intubace (stent)**
- DCR

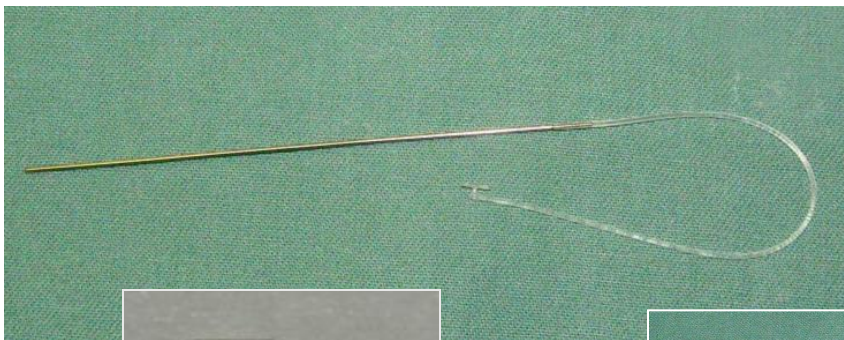
Intubace

- stent (Stent Ch.R. 1845-1901)
- materiál (kov, šití, polyetylen, silikon)
- EX 3m (6t-6m)

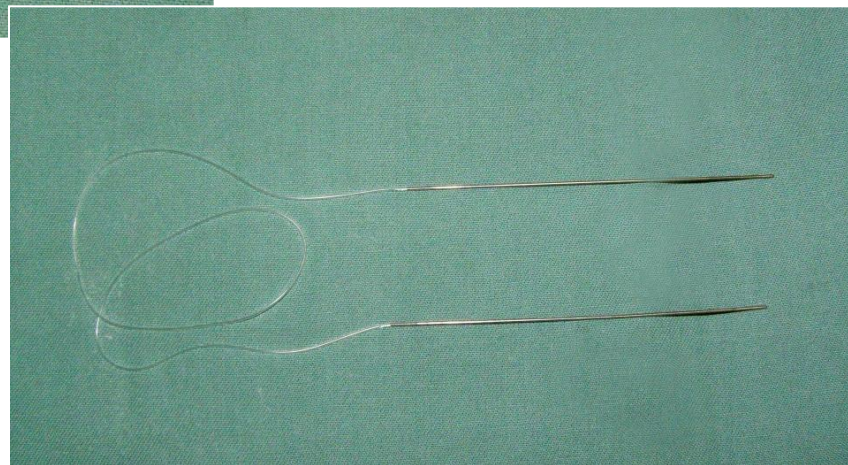

Intubace

monokanyyla

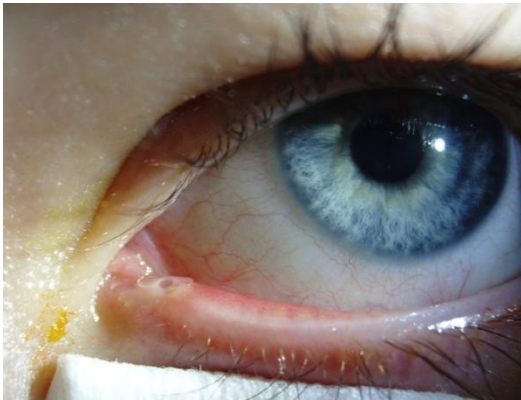

bikanyyla

Intubace

monokanyla

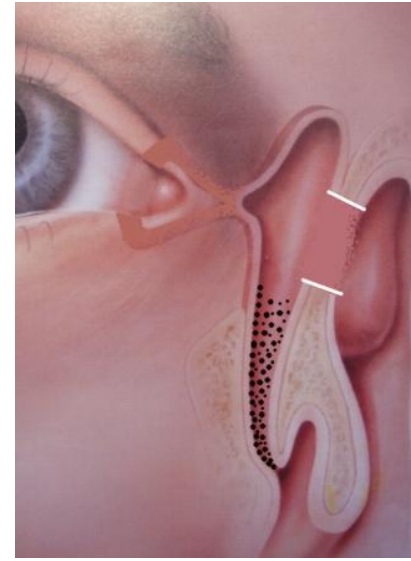
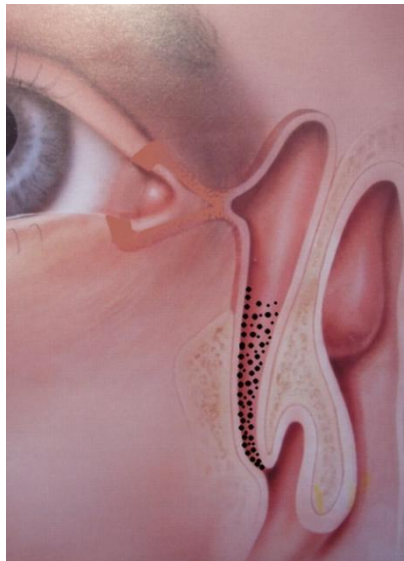
Intubace

bikanyla

DCR

- konzervativní + masáž
- průplach, sondáž
- intubace
- **DCR**

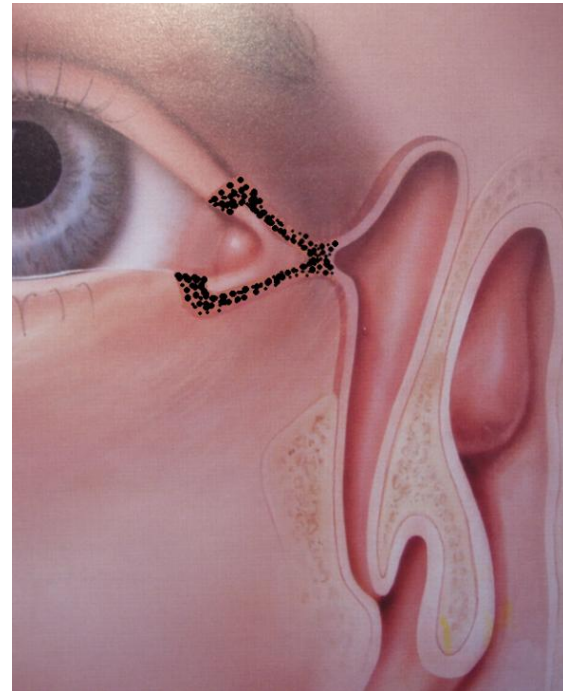
SC - presakální

- presakální
- sakální
- postsakální

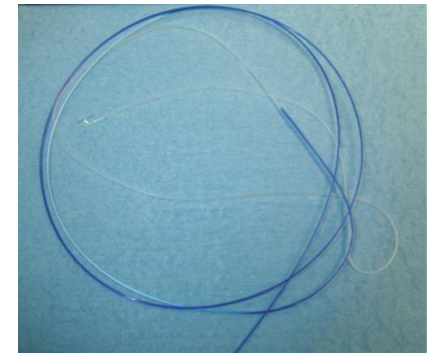
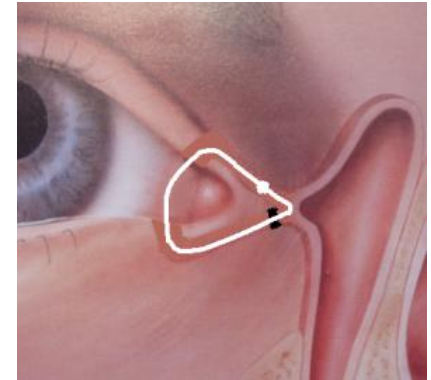
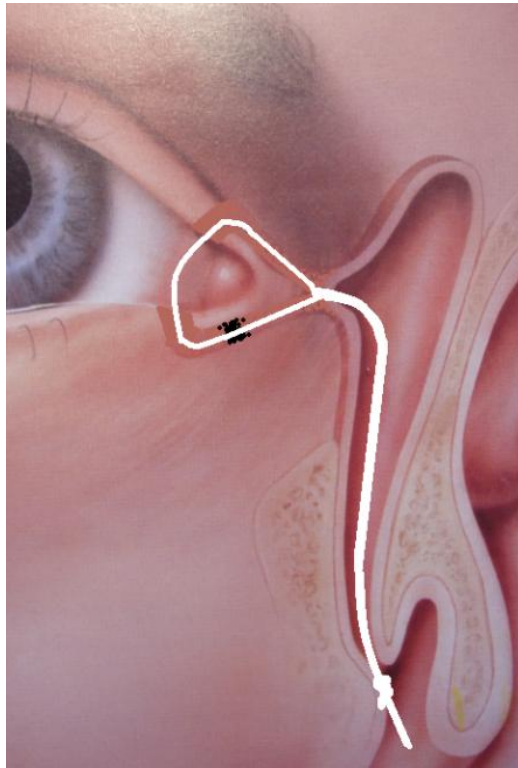
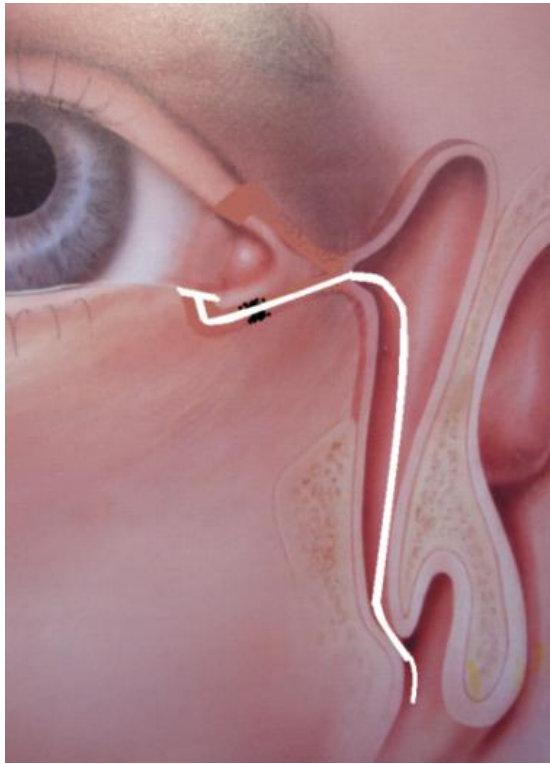

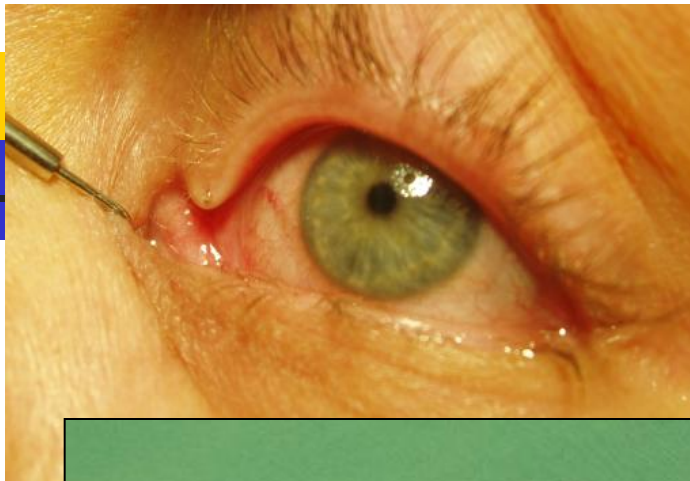
SC - presakální

- obstrukce $< 2\text{mm}$
intubace
- volné kanálky $> 7\text{mm}$
intubace, **KanalikuloDCR**
- volné kanálky $< 7\text{mm}$
KonjunktivoDCR (CDCR)

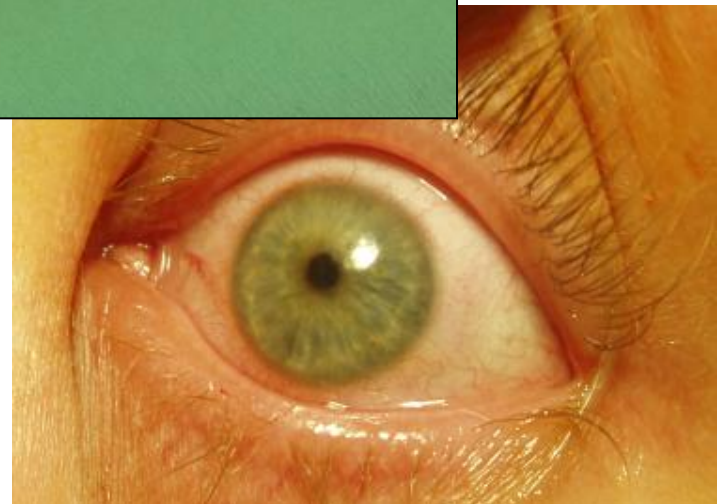
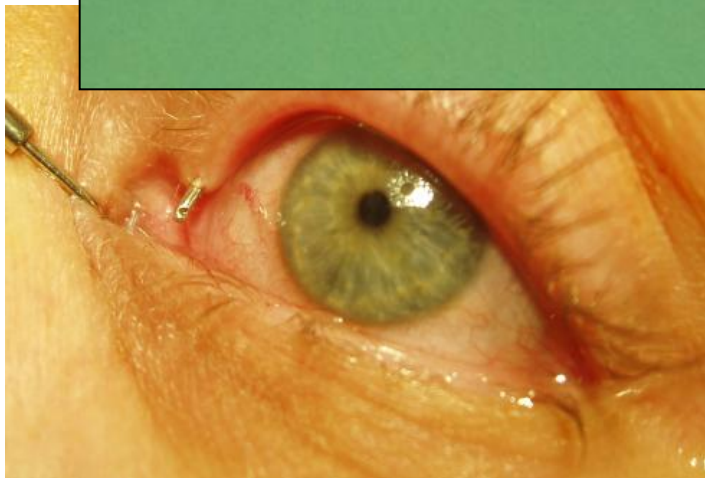

Intubace

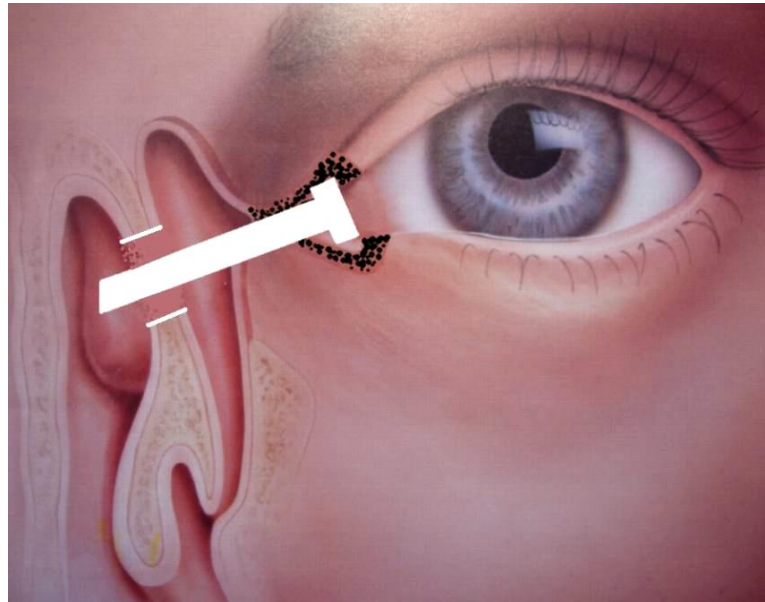

pigtail

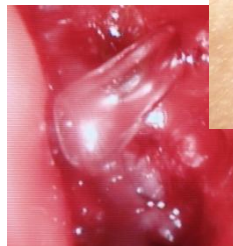
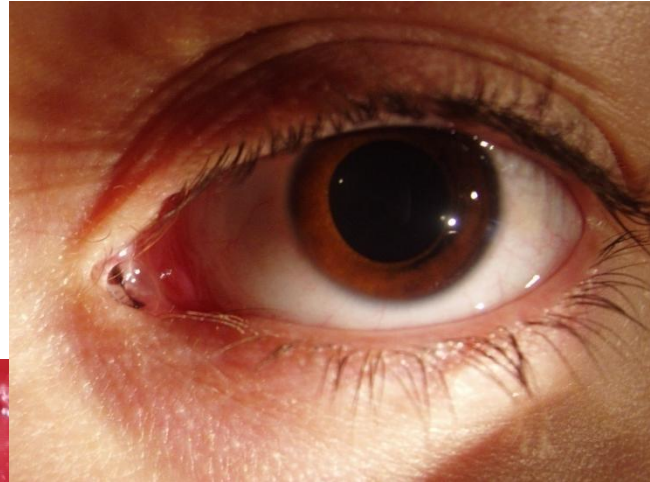

CDCR

- CDCR (konjunktivocystorinostomie)
DCR + Jones tube

- kanyla drénuje
- trvalé nosičství
- věk >10 let

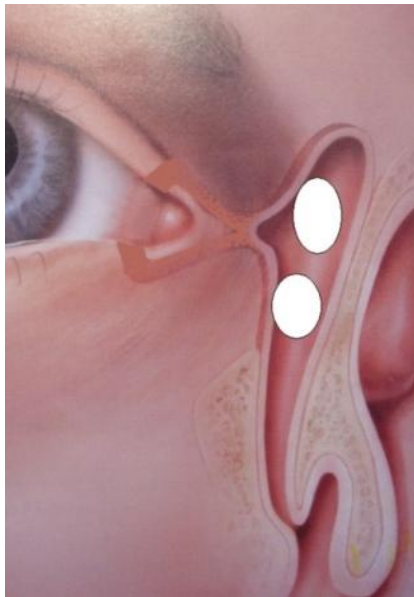
SC - sakální

- presakální
- **sakální**
- postsakální

Dakryolity

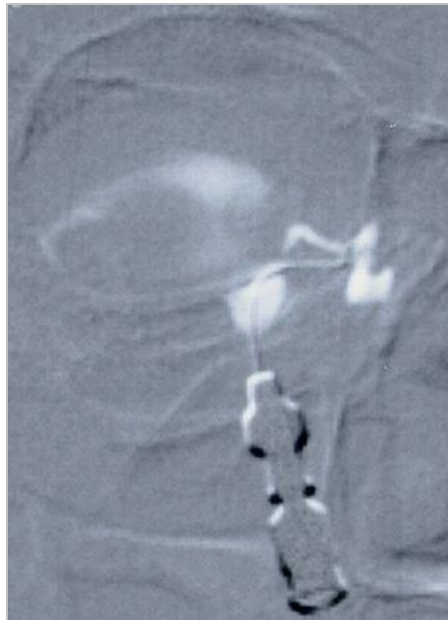
- ak. intermit. slzení
- ak. dakryocystitický sy

Dakryolity

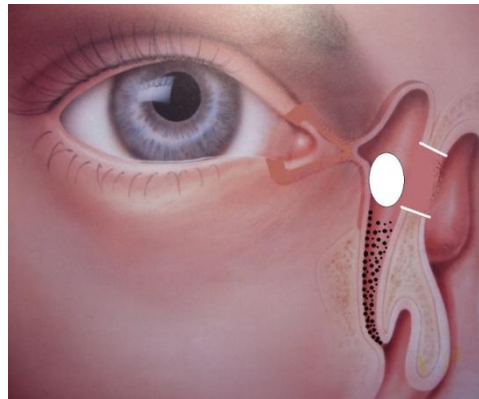
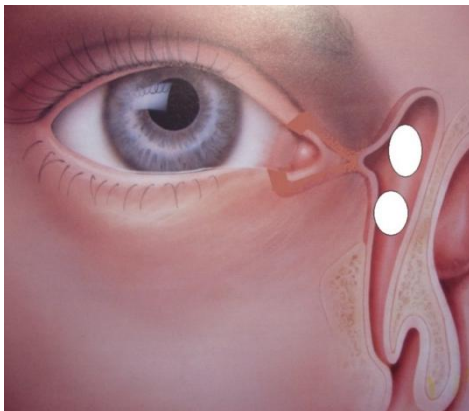
- Diagnostika

- klinika
- DCG
- při DCR

Dakryolity

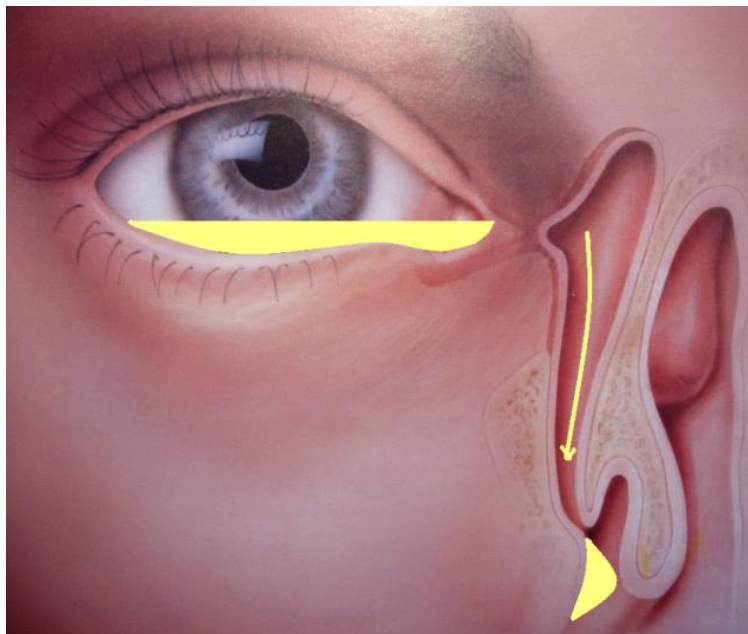
- Léčba
 - masáž, průplach
 - DCR

Epifora

FDDT 1,2

- sc - volné
- víčka

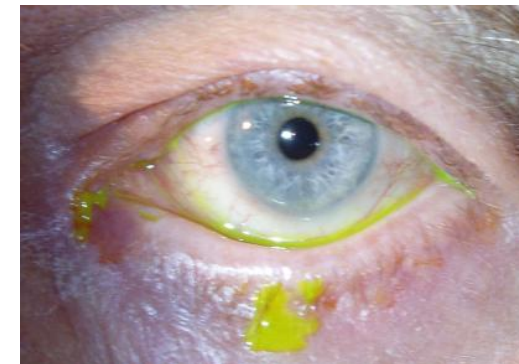
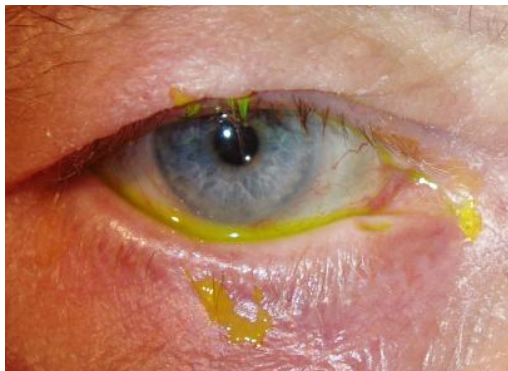
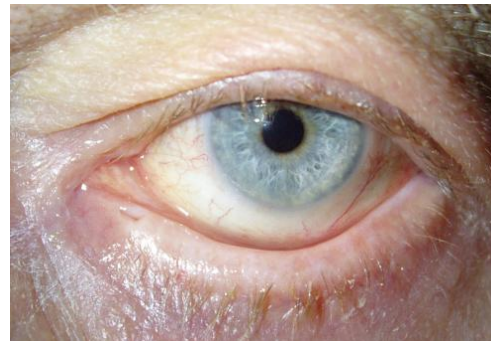
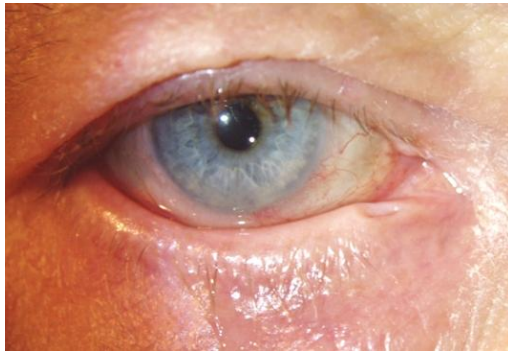
Epifora - víčka

- lagofthalmus

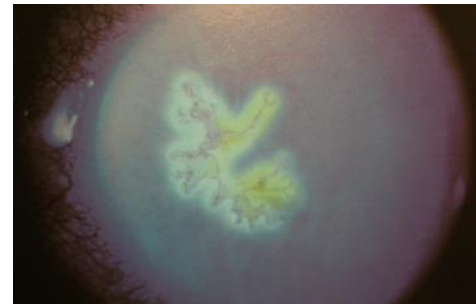
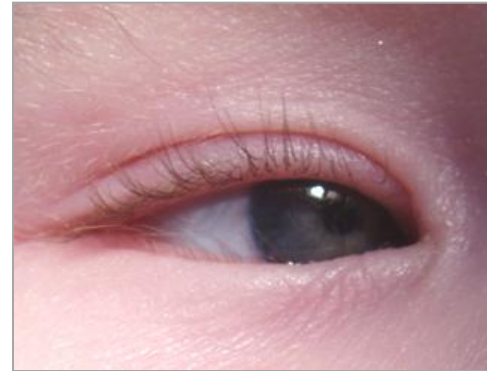
Epifora - víčka

- ektropium

Lakrimace

- FDDT 0
- příčina

System

teorie systémů

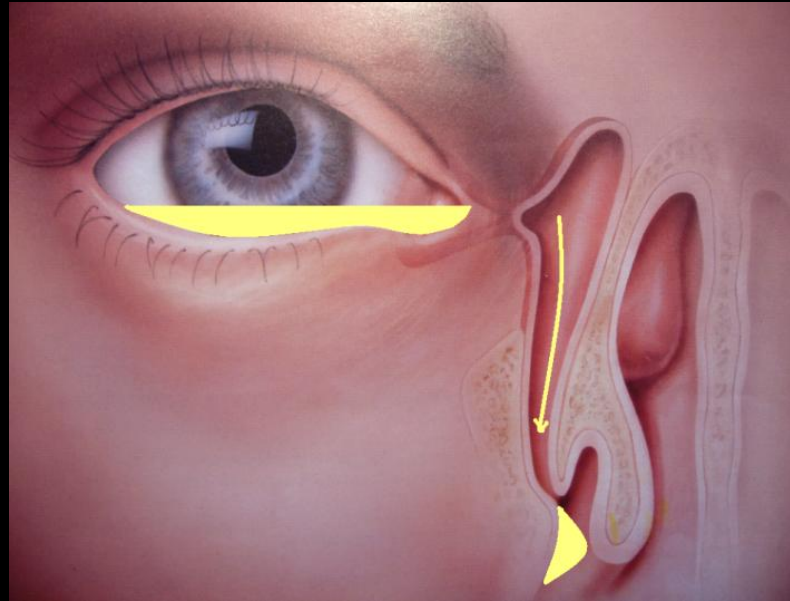
Ludwig von Bertalanffy (1901 -1972)

„ Systém je agregací podobných nebo alespoň vzájemně souvisejících jevů, věcí, procesů a souboru pravidel pro jejich fungování.“

System

diagnostika slzení

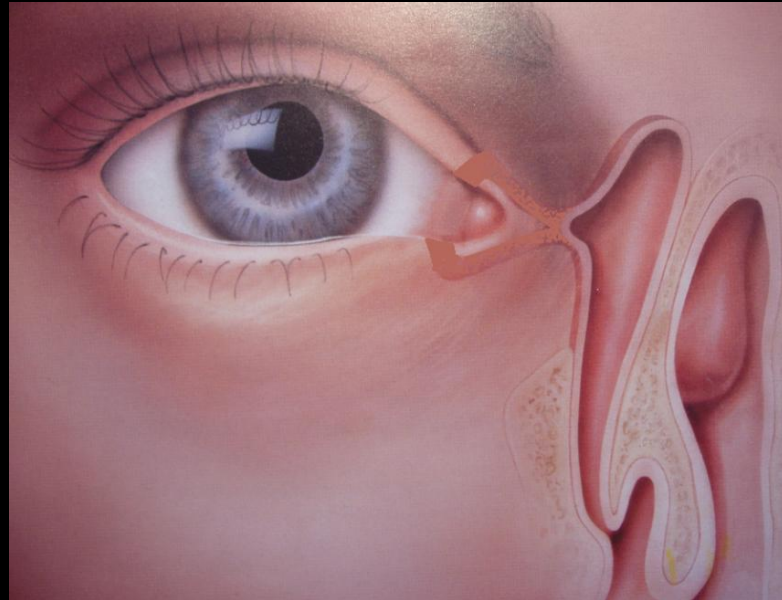
- FDDT 1,2 - epifora
 - SC
 - víčka
(dovírání, okraj, mrkání)

System

diagnostika slzení

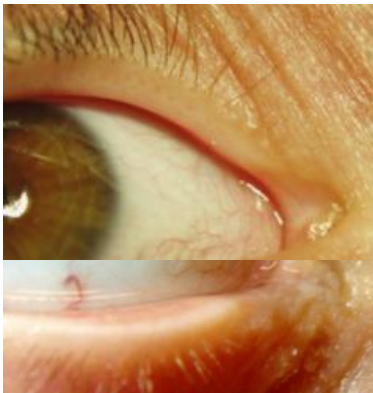
- FDDT 0 - lakrimace
 - příčina (I,II,III/n.V)

Kazuistika 1 - epifora (sc)

4/2007 dívka 7r

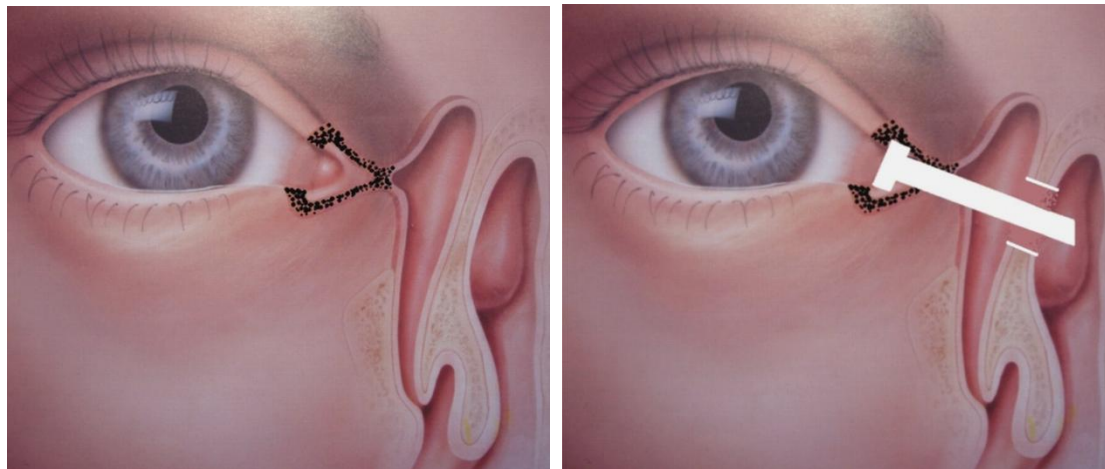
- od nar. slzení ODS
- FDDT 2
- atrezie, ageneze bodů, kanálků ?

Kazuistika 1 - epifora (sc)

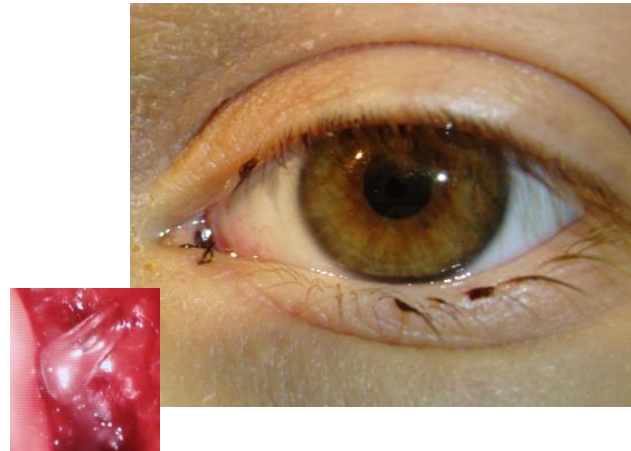
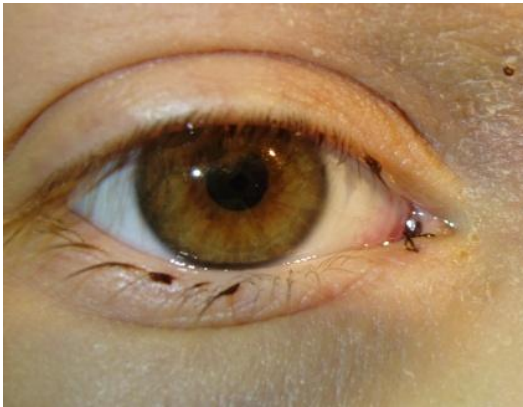
6/2007 vyšetření v CA

- DG: atrezie bodů + kanálků
- řešení: CDCR (DCR+Jonesova kanyla)
po 10.r věku

Kazuistika 1 - epifora (sc)

- 3/2010 (10r)
ODS CDCR

Kazuistika 2 - epifora (víčka)

10/2009 kojenec 5m, pareza n.VII vpravo

- OD E2, H0, nedovírá
- FDDT OD 2 OS 0
- P OD+
- ter. sympt.

Kazuistika 2 - epifora (víčka)

- 4/2010 (1r)

Kazuistika 2 - epifora (víčka)

- 11/2011 (2,5r)

Kazuistika 3 - lakrimace

3-6/2007, 35 kojenců

- slzení, otok víček
- infekt HCD, uzliny+
- FDDT 0

Kazuistika 4 - epifora+lakrimace

1/2012 kojenec 6m

- od nar. slzení ODS
- epiblefaron
- FDDT OD 2 OS 0
- OD Coll+M

Kazuistika 4 - epifora+lakrimace

2/2012

- slzení ODS
- epiblefaron
- FDDT OD 2 OS 0
- OD S+

Kazuistika 4 - epifora+lakrimace

3/2012

- slzení méně
- FDDT ODS 0
- KO 2m

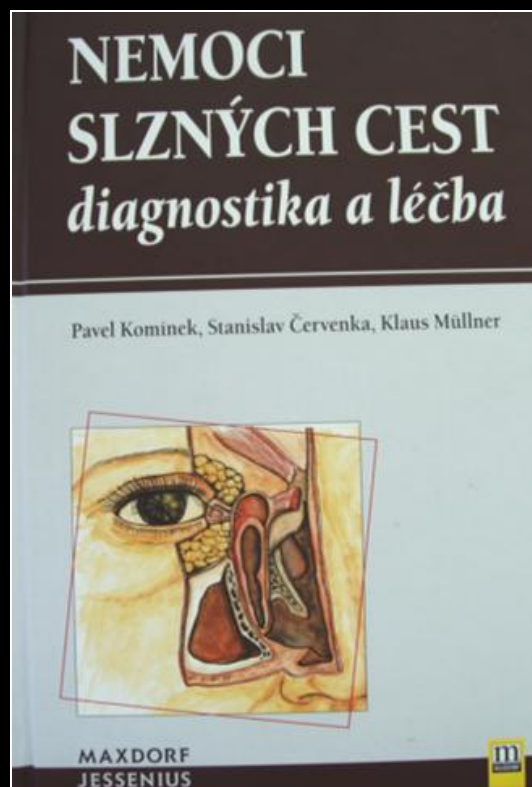
System

teorie systémů

Ludwig von Bertalanffy (1901 -1972)

„ Systém je agregací podobných nebo alespoň vzájemně souvisejících jevů, věcí, procesů a souboru pravidel pro jejich fungování.“

slzící pacient

slzící pacient

Děkuji za pozornost

